

Programmabegroting 2026

Versie: Vastgesteld door raad

13 november 2025

Rechten

Onder een recht (of voorheen een retributie) wordt verstaan: een gedwongen betaling aan de (lokale) overheid ter zake van een concrete, door de (lokale) overheid als zodanig, *individueel* bewezen dienst. Op dit punt verschilt zij van een belasting, waar geen rechtstreekse concrete tegenprestatie tegenover staat. Wanneer er twijfel is of het om een belasting dan wel om een retributie gaat, kiest de rechtspraak meestal voor de kwalificatie als belasting, omdat dit meer rechten verleent aan de burger.

In Diemen worden de volgende rechten geheven:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing;
- Leges;
- Marktgeden;
- Lijkbezorgingsrechten.

Bij de ramingen voor de heffingen met een directe tegenprestatie streven we zoveel mogelijk kostendekkendheid na. In 2024 heeft een onderzoek naar de kostendekkendheid van onze leges plaatsgevonden. Uit het onderzoek bleek dat wij conform de wetgeving handelen. Verbeterpunt is de transparantie van de toe te rekenen De transparantie van het doorrekenen van kosten kan beter.

Bij de toelichting van de afzonderlijke rechten geven we de aanbevelingen aan. In de "Nota lokale heffingen 2016" zijn ook uitgangspunten vastgelegd over de kostendekkenheid. Ook deze vermelden we per kostendekkend tarief.

Na vaststelling van de begroting zullen we de uitgangspunten verwerken in een geactualiseerde versie van de nota lokale heffingen.

Bij alle rechten passen we in ieder geval de prijsindexering van 2,1% toe.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing brengen we in rekening voor het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval. Voorstel is de tarieven voor 2026 conform de vastgestelde indexering met 2,1% te verhogen.

Tariefsdifferentiatie

Bij de afvalstoffenheffing passen we een tariefsdifferentiatie toe. Dat wil zeggen dat we onderscheid maken in een tarief voor een éénpersoons- en een tarief voor meerpersoonshuishoudens. De verhouding tussen het aantal éénpersoons- en meerpersoonshuishoudens is ongeveer 35% ten opzichte van 65%.

Bij het vaststellen van de verordening bepalen we of de tariefsdifferentiatie moet wijzigen. De verhouding van de éénpersoons- en meerpersoonstarieven is nu 100:125. In geld is dat een verschil van € 100.

Aanpassing van deze verhouding heeft géén effect op de totaalopbrengst van de afvalstoffenheffing, alleen op de lastendruk van de éénpersoons- en meerpersoonshuishoudens.

Studentenwoningen

De studentenwoningen aan de Dalsteindreef en de studentenflats aan de Rode Kruislaan nemen we niet bij de berekening van het tarief. De eigenaar van deze complexen zorgt zelf voor de verwijdering van de afvalstoffen.

Meerlanden

Het overgrote deel van de inkomsten vanuit de afvalstoffenheffing gaat naar de Meerlanden voor de inzameling van het huishoudelijke afval. Ondanks betere afvalscheiding door de inwoners zijn de ophaal- en verwerkingskosten de afgelopen jaren steeds verder toegenomen.

De verwerking van lachgascilinders is meegenomen in de aanneemsom van de Meerlanden en dus ook meegenomen in het tarief. Er zijn maatregelen genomen waardoor de gascilinders nu veilig verwerkt kunnen worden. De kosten hebben we groetendeels kunnen opvangen door de areaaluitbreiding / groei van Diemen.

CO₂-belasting

Nieuw risico is de voorgenomen CO₂-belasting. Wanneer deze wetgeving door gaat leidt dat tot een aanzienlijke extra kostenpost die opgevangen moet worden binnen het tarief afvalstoffenheffing. Vooralsnog proberen we via een lobby met de VNG de doorvoering van deze belasting tegen te houden.